

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marek Zająk**

Warszawa, dnia 1 września 2009 r.

**Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury**

LBY-410-11-05/2009
P/09/126

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Infrastruktury, zwanym dalej „Ministerstwem”, kontrolę funkcjonowania towarzystw budownictwa społecznego, zwanych dalej „Towarzystwami”, w zakresie realizowania przez nie zadań społecznego budownictwa mieszkaniowego, obejmującą okres od 1 stycznia 2006 r. do 31 marca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 5 sierpnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Pana Ministra i Ministerstwa w kontrolowanym zakresie. Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła prawidłową realizację zadań objętych kontrolą, polegających na:

- podjęciu przez Ministerstwo działań w celu dokonania oceny efektywności systemu społecznego budownictwa mieszkaniowego, w tym zlecenie przez Pana Ministra przeprowadzenia audytu przez ekspertów Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju. Analiza funkcjonowania tego systemu uwzględniała obszary, odnośnie których od czasu jego utworzenia, różne podmioty takie jak organy administracji rządowej,

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

samorządy gminne, Towarzystwa, najemcy, Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), zgłaszały postulaty zmian zasad w jego funkcjonowaniu;

- zidentyfikowaniu barier w rozwoju systemu społecznego budownictwa czynszowego oraz wskazaniu kwestii wymagających rozważenia (m.in. rola i zadania państwa oraz samorządu lokalnego, zdefiniowanie katalogu uczestników procesu inwestycyjnego, ustalanie zasad opłat czynszowych oraz spłat kredytu, udział pracodawców, samorządów lokalnych i osób fizycznych w kosztach budowy lokali, prawa i obowiązki najemców, zasady ewoluowania systemu). Jako niezbędne reformy wskazano m.in. zapewnienie bardziej dostępnych i różnorodnych źródeł finansowania nowych inwestycji mieszkaniowych oraz zredefiniowanie grup docelowych systemu;
- wysłaniu do 282 Towarzystw pism przypominających, zwanych dalej „monitami”, o wywiązaniu się z obowiązku określonego w art. 24 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego², zwanej dalej „ustawą o p.b.m.”, tj. obowiązku poinformowania Ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, czy Towarzystwo rozpoczęło wynajem stanowiących jego własność lokali mieszkalnych na zasadach określonych w ustawie o p.b.m.;
- zbieraniu informacji niezbędnych do podjęcia przez Pana Ministra ewentualnych decyzji, o których mowa w art. 26 ust. 3 ustawy o p.b.m., dotyczących pozbawiania Towarzystwa prawa używania w nazwie wyrazów "towarzystwo budownictwa społecznego" oraz skrótu "TBS". Do 31 marca 2009 r. Pan Minister wydał dwie takie decyzje. W wyniku podjętych działań, wyznaczono kolejne 16 Towarzystw, w stosunku do których planuje się wydanie decyzji, o których mowa wyżej. Niemniej jednak zbieranie tych informacji było zbyt rozciągnięte w czasie, a wysyłanie do Towarzystw monitów można było rozpocząć 4,5 miesiąca wcześniej, tj. z upływem terminu wywiązania się przez Towarzystwa z obowiązku poinformowania Pana Ministra o rozpoczęciu wynajmu lokali stanowiących ich własność (30 października 2008 r.). Ponadto do dnia zakończenia kontroli Ministerstwo nie posiadało pełnych danych odnośnie 91 Towarzystw, w tym dotyczących rozpoczęcia przez nie wynajmu lokali stanowiących ich własność, tj. w zakresie działalności, dla której zostały utworzone. Natomiast dalsze czynności w celu uzyskania tych danych, w tym wystąpienie do Polskiej Izby Gospodarczej TBS i w dalszej kolejności do BGK oraz gmin, pozostawały na etapie planowania;

² Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz.1070 ze zm.,

- prowadzeniu elektronicznej ewidencji Towarzystw, wspierającej bieżącą analizę systemu społecznego budownictwa mieszkaniowego, która zawierała m.in. informacje o formie organizacyjnej, dacie wydanej decyzji zatwierdzającej umowę lub statut, danych teleadresowych oraz dane o założycielach, wspólnikach i udziałach gmin.

Biorąc powyższe pod uwagę, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

M. Zyś